

Quy định bắt buộc dán nhãn năng lượng cho vật liệu xây dựng mở đường cho kỷ nguyên công trình xanh

12:06 16/07/2026

Trong xu thế toàn cầu hướng tới mục tiêu phát thải ròng bằng 0 (Net Zero), việc chuyển dịch từ phương thức xây dựng truyền thống sang các công trình tiết kiệm năng lượng không còn là một giải pháp khuyến khích mà đã trở thành yêu cầu tất yếu.

Dán nhãn năng lượng bắt buộc đối với vật liệu xây dựng được kỳ vọng là bước ngoặt lớn thúc đẩy mạnh mẽ xu hướng kiến trúc xanh bền vững

Sự chủ động của nhà đầu tư và tốc độ tăng trưởng vượt kỳ vọng

Hành lang pháp lý và kỹ thuật định hình cho các công trình tiết kiệm năng lượng tại Việt Nam hiện đã được hoàn thiện một cách đồng bộ. Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về các công trình xây dựng sử dụng năng lượng hiệu quả (QCVN 09/2017/BXD) do Bộ Xây dựng ban hành đã quy định tính bắt buộc áp dụng đối với tất cả các công trình có tổng diện tích sàn từ 2.500 mét vuông trở lên. Hệ thống tiêu chuẩn và văn bản hướng dẫn chi tiết đi kèm cũng được cung cấp đầy

đủ, giúp các chủ đầu tư chủ động tiếp cận các hệ vật liệu hiện đại, giải pháp kỹ thuật tiên tiến và công nghệ quản trị thông minh.

Sự sẵn sàng của các nhà phát triển dự án đã mang lại những kết quả thực tế vượt trội. Số liệu thống kê cho thấy, tính đến thời điểm cuối năm 2025, cả nước đã có 559 dự án được cấp chứng nhận công trình xanh, tương đương tổng diện tích sàn đạt 13,6 triệu mét vuông. Chỉ số này đã vượt xa các mục tiêu đề ra trong "Chương trình quốc gia về sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả giai đoạn 2019 - 2030" (vốn chỉ đặt mục tiêu đạt 80 công trình vào năm 2025 và 150 công trình vào năm 2030), cho thấy tốc độ chuyển đổi xanh của ngành xây dựng đang diễn ra rất nhanh chóng.

Tháo gỡ rào cản "giả xanh" và giải bài toán chi phí đầu tư

Mặc dù mang lại lợi ích to lớn trong việc giảm thiểu chi phí vận hành và nâng cao giá trị thương mại cho tòa nhà về dài hạn, việc nhân rộng vật liệu xanh vẫn đang vấp phải những lực cản lớn.

Thiếu bộ tiêu chí chuẩn hóa đó là trở ngại lớn nhất hiện nay là thị trường chưa xây dựng được một hệ thống tiêu chuẩn thống nhất cho các sản phẩm gắn mác "xanh". Sự thiếu hụt này dễ dẫn đến hiện tượng mập mờ thông tin (greenwashing) – tạo dựng hình ảnh thân thiện với môi trường nhưng thực chất không mang lại hiệu quả bền vững, gây hoang mang cho người tiêu dùng và các nhà sản xuất chân chính. Ví dụ, đối với các dòng kính tiết kiệm năng lượng như Low-E hay Solar Control, nếu không có một thước đo định lượng cụ thể để so sánh trực tiếp hiệu năng nhiệt, thị trường rất khó đánh giá được giá trị thực tế của sản phẩm.

Thiếu cơ chế ưu đãi rõ ràng các chính sách khuyến khích, ưu đãi tài chính cho doanh nghiệp ứng dụng vật liệu xanh trong các dự án đầu tư vẫn chưa thực sự cụ thể. Do chi phí đầu tư ban đầu của vật liệu xanh luôn cao hơn vật liệu thông thường, việc thiếu cơ chế hỗ trợ trực tiếp làm giảm đáng kể động lực gia nhập phân khúc này của nhiều nhà sản xuất.

Nhãn năng lượng vật liệu xây dựng - Công cụ minh bạch hóa thị trường

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả chính thức có hiệu lực đã đưa ra một bước ngoặt lớn: bắt buộc dán nhãn năng lượng đối với vật liệu xây dựng trước khi lưu thông trên thị trường.

Nhãn năng lượng này được thiết kế dưới dạng nhãn xác nhận, cung cấp thông tin minh bạch, chính xác về các đặc tính kỹ thuật nhiệt của từng sản phẩm. Quy định mới này được kỳ vọng sẽ mang lại những tác động tích cực xoay quanh các

chủ thể chính của thị trường:

Đối với kiến trúc sư và người tiêu dùng có được cơ sở dữ liệu thông số kỹ thuật chuẩn hóa để dễ dàng tính toán, thiết kế công trình đáp ứng đúng quy chuẩn pháp luật và phù hợp với mục tiêu riêng của từng dự án.

Đối với đơn vị sản xuất sẽ tạo động lực cạnh tranh lành mạnh, thúc đẩy các doanh nghiệp chủ động cải tiến dây chuyền công nghệ để đưa ra thị trường các dòng sản phẩm có hiệu suất cao.

Nhằm hỗ trợ tối đa cho hoạt động của doanh nghiệp, Bộ Xây dựng định hướng nghiên cứu và áp dụng phương thức dán nhãn tối giản nhất, cam kết không phát sinh các thủ tục hành chính rườm rà. Dù trong giai đoạn đầu triển khai, quy định mới có thể gặp phải tâm lý e ngại từ phía nhà sản xuất do phát sinh chi phí kiểm định chất lượng, nhưng về dài hạn, việc công khai năng lực nhiệt của vật liệu sẽ là tiền đề vững chắc để phát triển một thị trường xây dựng minh bạch, hướng tới mục tiêu tăng trưởng xanh của quốc gia.

Tâm An (t/h)